IN MEMORIAM PROF. DR. MARIA LARIONESCU (1939–2026)

ZOLTÁN ROSTÁS

Dispariția doamnei profesoare Maria Larionescu, pe lângă tristețea inevitabilă, îmi provoacă și remușcări pentru nemărturisirea suficient de pregnant a recunoștinței pe care o nutream pentru sprijinul discret, dar ferm în susținerea activității de cercetare a Cooperativei Gusti. Evident, rândurile mele subiective nu pot evalua o activitate științifică de peste o jumătate de secol; mă voi limita la aspecte de care sunt legat personal.

În cadrul Școlii Doctorale de Sociologie de la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Universitatea din București, Domnia Sa a susținut cu entuziasm curentul de lărgire a cercetării istoriei sociologiei spre o istorie socială a acestei științe. Fără ajutorul ei, cu greu am fi reușit să acordăm titlul de doctor pe teme ca dimensiunea politică a activității Școlii Sociologie de la București sau să aducem la suprafață contribuția importantă a studentelor și a licențiatelor din cadrul echipelor monografice gustiene la opera de cunoaștere a satului interbelic. Sau să dezvelim importanța sociologică a cercetărilor de medicină socială rurală, de antropologie fizică, a microistoriei unor personalități ale școlii monografice, a relațiilor cu alte sociologii interbelice etc. Doamna profesoară Larionescu a demonstrat o deschidere reală față de inovațiile în cercetarea istoriei sociologiei, în condițiile în care majoritatea specialiștilor consacrați din sfera academică s-au cantonat în analiza studiilor publicate. Dincolo de promovarea doctoranzilor/doctorandelor cu teme îndrăznețe, doamna profesoară Larionescu a susținut public, prin recenzii și comentarii, lucrările Cooperativei Gusti în reviste de specialitate.

Admirația mea pentru doamna profesoară însă nu este legată numai de școala doctorală și de activitatea Cooperativei Gusti după anul 2000. Încă din perioada studențiе mele la Cluj, din anii șaizeci, am remarcat studiile sale de sociologie din *Revista de filosofie* (*Viitorul social* nu apăruse), care au fost printre primele în procesul de reinventare a sociologiei empirice. Am aflat și despre colectivul de sociologie de la Institutul de Filosofie, din care făcea parte tânăra cercetătoare. Acest colectiv a demarat primele investigațiile de teren declarat sociologice în 1962, cu mult înainte de lansarea, cu surle și trâmbițe, a învățământului sociologic la Universitatea din București, care a avut loc în anul 1966. Analiza istorică al activității acestui grup temerar, din care făcea parte și Maria Larionescu, își

Adresa de corespondență a autorului: Zoltán ROSTÁS, e-mail: zoltan.z.rostas@gmail.com.

CALITATEA VIEȚII, XXXVII, nr. 2, 2026, pp. 169–170

așteaptă încă cercetătorul. Dincolo de sintezele sale, din care multe promoții de studenți/studente luau contact cu sociologia românească, Maria Larionescu a fost o cercetătoare complexă într-o epocă de pionierat a științei și a rămas o intelectuală deschisă inovărilor și experiențelor noi în cercetarea în științele sociale.

Odihnească-se în pace!